

H L A S NOVÉHO MESTA

ROČNÍK XXXIV • MÁJ 2024

MDD v Novom Meste – tri dni plné pohybu a zábavy pre deti

Program otvorenia zrevitalizovaného
parku na Račianskom mýte

**Kvitnúce lúky: fenomén, ktorý
oživuje prostredie v mestách**

Vážené Novomešťanky a vážení Novomešťania,

verím, že si už naplno užívate príjemné jarné dni. Tomuto ročnému obdobiu sa tradične prispôsobuje aj činnosť nášho úradu.

Rád by som vás v úvode pozval na výnimočnú májovú udalosť – oficiálne otvorenie zrevitalizovaného parku na Račianskom mýte, po ktorého rekonštrukcii sme všetci volali viac ako desaťročie. Pripravili sme kvalitný program pre všetky vekové kategórie, gastro zónu, a na kontaktných miestach nášho úradu sa budete môcť stretnúť aj s vedením mestskej časti. Spoločne môžeme diskutovať o tom, ako zlepšovať život ľudí v Novom Meste.

Významnou jarnou témou je kosenie. Od začiatku apríla sú kolegyně a kolegovia z EKO-podniku VPS v teréne a kosia naše vlastné či nám zverené zelené plochy s cieľom zabezpečiť ich využívanie pre rodiny s deťmi alebo pre našich štvornohých miláčikov. Zložitosť terénu a premenlivosť počasia môžu spôsobovať rôzne formy zdržania, a preto by som vás chcel poprosiť o trpezlivosť. Spoločne však pracujeme na tom, aby sme kosbu stíhali.

S údržbou verejných priestranstiev súvisí aj naša mnohoročná snaha zavádzať moderné prístupy v starostlivosti o zelené plochy. Tento rok EKO-podnik pripravil tri druhy alternatívnych foriem: kvitnúce lúky so samostatnou výsadbou lúčnej zmesi, okrasné záhony zahrňajúce predovšetkým výsadbou trvaliek, a výnimočne aj nekosené lúky z pestrych miestnych druhov rastlín. Snažíme sa tak zabezpečiť rôznorodú flóru, vytvárajú priestor pre zadržiavanie vody a pomôcť k ochladzovaniu lokálnej mikroklimy.

Onedlho čaká našich najmenších Medzinárodný deň detí, ktorý oslavíme bohatým víkendovým programom. Blíži sa aj Kultúrne leto a pripravujeme mnoho ďalších akcií. Zaujímavý program, chvíle s priateľmi či susedmi, kvalitný čas s najbližšími – budem rád, ak si vyberiete z pestrej ponuky našej mestskej časti a budem sa tešiť na stretnutia s vami.

Matúš Čupka
starosta

Časopis obyvateľov mestskej časti Bratislava-Nové Mesto, číslo 4/2024, ročník XXXIV.

Vydáva Mestská časť Bratislava-Nové Mesto, IČO: 00603317
Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava, tel.: 02/49 253 241, redakcia: hlas@banm.sk, www.banm.sk/casopis/
Mesačník, dátum vydania 13. 5. 2024, obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.
Grafická úprava: Martin Lovas.
Tlač: Komárňanské tlačiarne spol. s r. o.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.
EV 226/23/EPP

Z OBSAHU

Online rezervácie šetria čas na oboch stranách

Od februára majú občania možnosť rezervovať si termín osobnej konzultácie na stavebnom úrade Nové Mesto cez online rezervačný systém. Vyše 300 rezervácií svedčí o tom, že ste si novinku rýchlo osvojili a obľúbili. „Super nápad zriadiť takúto službu, veľmi to pomohlo,“ znie jedna z pochvál. **Str. 5**

Legendárne miesta Nového Mesta

Ktoré miesta v našej mestskej časti by si podľa vás, milí čitatelia, zaslúžili prívlastok legendárne? Napíšte nám svoj tip na: hlas@banm.sk a pokojne pridajte aj dobovú fotografiu, ak takú nájdete vo svojich archívoch. Budeme sa tešiť. **Str. 7**

Eurovoľby 2024: všetko, čo by ste mali vedieť

Voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnia 8. júna od 7.00 do 22.00 hod. Pripravili sme pre vás servisné informácie: kde budeme voliť, kto môže ísť voliť, kto sa uchádza o náš hlas, a ako si môžete vybaviť prenosný hlasovací preukaz. **Str. 9**

Medzinárodný deň detí v Novom Meste

Ponúkame vám podrobný prehľad trojdňového programu (31.5. – 2.6.) plného zábavy a pohybu. Festival pre malé a veľké deti, priateľov a susedov sa uskutoční na štyroch miestach: voľnočasový areál Kuchajda, Sedačková lanovka Železná studnička – Kamzík, Železničná stanica Nové Mesto a Decathlon PHAROS. **Str. 13**

Slávnostné otvorenie zrevitalizovaného parku na Račianskom mýte

Na nedeľu 19. mája, od 10.00 až do večera, sme pre vás pripravili bohatý kultúrny aj športový program a rôznorodé sprievodné aktivity. Budete sa môcť stretnúť aj so zástupcami úradu. Tešíme sa na vás, mysleli sme na všetky vekové kategórie. **Str. 15**

Obálka:

Deti pred ZŠ s MŠ Za kasáňou počas aktivít ku Dňu Zeme.
FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Pracujeme pre vás

Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto
Junácka 1, 832 91 Bratislava
Tel.: 02 / 49 253 512, 02 / 49 253 179

Stránkové hodiny

Pondelok: 8.00 – 12.00 h a 13.00 – 17.00 h
Streda: 8.00 – 12.00 h a 13.00 – 17.00 h
Piatok: 8.00 – 12.00 h

podatelna@banm.sk

www.banm.sk

Vaše podnety:

odkazprestarostu@banm.sk

Väčšia druhová pestrosť, potrava a úkryt pre motýle, včely a iný drobný hmyz, zadržiavanie vody, zlepšenie mikroklimy, krajšie prostredie. To sú hlavné benefity kvitnúcich lúk, ktoré už tretí rok máme aj v Novom Meste.

Kvitnúce lúky: fenomén, ktorý oživuje prostredie v mestách

Budovanie mestských lúk má svojich podporovateľov po celom svete. Prax ukázala, že by to mohol byť dobrý nástroj v boji proti dôsledkom klimatických zmien. Tento globálny trend sa uchytil aj v Novom Meste, prvé kvitnúce lúky sme začali zakladať na jar 2022. „Vybrali sme 20 lokalít rovnomerne rozmiestnených po celej mestskej časti. Na sedemnástich miestach s druho-vo chudobným a riedkym porastom vznikli úplne nové lúky, na troch sme dosievali do existujúceho trávnik.“ vysvetľuje Mgr. Terézia Gabríková zo Strediska starostlivosti o zeleň EKO – podniku verejnoprospešných služieb.

Pri prvom variante sa odstráni pôvodný trávnik aj s korenkami rastlín do hĺbky niekoľkých centimetrov. Do novej zmesi hlíny a piesku sa vyseje lúčna zmes. „Navrch sme dali ďalšiu malú vrstvu zeminy a piesku, povrch sme jemne povalcovali, aby semienka nerozlúkal vietor, alebo sa k nim nedostali vtáci.“

PRED VÝSEVOM

Pri druhom variante treba pôvodný trávnik narušiť vertikútátorom a do takto prevzdušnenej pôdy vysiať lúčnu zmes na obohatenie porastu.

„Priestor sme ohradili a označili, aby ľudia mali informácie, čo robíme a čo môžu očakávať. Lúčky sme poliali tesne po ich založení a pokosili na jeseň, keď už boli rastliny vysemenené. Porast je už pekne zapojený, a tak môžeme tento rok lúky kosiť dvakrát. Do konca jari plánujeme vysievať ďalšie lúky. Na uliciach Riazanská, Čsl. parašutistov, Krasko-

PO VÝSEVE

va, Magurská, Bárdošova, na Kuchajde a v blízkosti Miestneho úradu na Junáckej,“ dodala Gabríková.

Vďaka špeciálne zostavenému osivu pribudli na vybraných miestach desiatky lúčnych kvetov, tráv a letničiek, ktoré by sa tam za iných okolností neobjavili. Lúky nie sú také rozsiahle, aby mohli z alergologického hľadiska výrazne prispieť k zhoršeniu kvality ovzdušia v mestách.

Benefity, ktoré lúky ponúkajú, prevažujú. Druhová pestrosť, potrava a úkryt pre motýle, včely a drobný hmyz, zadržiavanie vody, zachytávanie prachu z ovzdušia. Navyše, počas leta môže byť ich povrch až o 20 stupňov chladnejší ako bežne kosený trávnik. To pomáha pri zlepšovaní lokálnej mikroklimy.

Vedeli ste že:

- Kvitnúce lúky sa po dobrom uchytení kosia len v júni a na jeseň.
- Prvé kosenie je tzv. odburiňovacie, na výšku cca 20 – 30 cm.
- Ďalšie kosenia už môžu byť s nižším zostrihom.
- Lúky sa nekosia pri teplote nad 25 °C, inak by sa rastliny mohli spáliť a uschnúť.
- Porast sa nehnojí, ani neošetruje chemicky.

PROKOP SLOVÁČEK
FOTO: EKO – PODNIK VPS, ARCHÍV BROZ

Parkovanie na Sibírskej je komfortnejšie

na kolmé. K dispozícii sú miesta s cikcak čiarou, kde sa nesmie stáť, ale dá sa tam krátkodobo zastaviť. Rovnako aj dve miesta pre ZĽP.

V rámci úprav tu externý dodávateľ nahradil staré obrubníky za nové, skosené, čo má prispieť k zvýšeniu komfortu pri parkovaní. Práce boli rozdelené do viacerých etáp, aby čo najmenej ovplyvňovali statickú dopravu. K podobným zmenám dôjde časom aj na Ľublánskej ulici.

Okrem toho mestská časť pripravuje na viacerých miestach v štvrti zmeny vodorovného značenia, čím reaguje na spätnú väzbu obyvateľov a obyvateľiek, a tiež interné vyhodnotenie fungovania zóny regulovaného parkovania.

Zavedením regulovanej zóny záujem mestskej časti o situáciu s parkovaním nekončí. I po spustení regulácie mestská časť vyhodnocuje realizované zmeny, a tam, kde vidí nedostatky, pripravuje opatrenia, ktoré majú fungovanie zlepšiť. (RED)

FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Parkovanie vo štvrti Pokrok je teraz komfortnejšie. Po zavedení regulovanej zóny v rámci systému PAAS mestská časť reagovala na požiadavky obyvateľov

a parkovanie v lokalite upravila. Na Sibírskej ulici sa počas apríla robili stavebné úpravy, vďaka čomu sa na približne 160 metroch ulice zmenilo šikmé parkovanie

Rodičia škôlkarov to budú mať ráno jednoduchšie

Mestská časť Nové Mesto vyšla v ústrety rodičom, ktorí ráno vozia deti do MŠ Letná. Na Háľkovej ulici vyznačila parkovací pás, ktorý v čase od 7:00 do 8:00 slúži na dočasné parkovanie. Mestská polícia by mala na situáciu priebežne dohliadať. Veríme, že aj šoféri sa budú správať ohľaduplne a budú miesta vo vyhradenom čase využívať na krátkodobé zastavenie.

FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Online rezervácia šetrí čas obom stranám

Už od februára majú občania možnosť rezervovať si termíny osobnej konzultácie na stavebnom úrade Nové Mesto cez online rezervačný systém. Z pohodlia domova, 24 hodín denne, 7 dní v týždni. Zavedením tejto služby mestská časť zefektívnila prácu odborných referentov, zlepšila zákaznicke služby a znížila administratívnu záťaž.

„Rezervačný systém priniesol na stavebný úrad mnoho benefitov, predovšetkým zlepšil celkovú komunikáciu medzi úradom a klientom,“ hodnotí prvé mesiace fungovania v novom režime Ing. Gabriela Vašková, MBA, vedúca stavebného úradu mestskej časti Bratislava-Nové Mesto.

„Tým, že umožňuje vopred si rezervovať termíny online, je užitočný aj pre klientov, ktorí majú obmedzený čas alebo žijú mimo Bratislavu, prípadne za hranicami Slovenska. Rezervačný systém umožňuje automatizovať mnoho manuálnych procesov, nielen plánovanie stretnutí, ale aj zasielanie upozornení a aktualizácií, napríklad, ak zamestnanec v daný deň nemôže byť z rôznych dôvodov prítomný. Zamestnancom eliminuje potrebu manuálneho telefonovania. Stretnutie je plánované, referent má možnosť pripraviť sa vopred na konkrétnu tému konzultácie a klient je potom vybavený v rámci pol hodiny. To umožňuje zamestnancom úradu lepšie sa pripraviť na nápor klientov a efektívnejšie alokovať svoje zdroje. To všetko smeruje k zvýšeniu efektivity, výsledky sú badateľné,“ dopĺňa Gabriela Vašková. Vyše 300 rezervácií svedčí o tom, že novú službu si občania veľmi rýchlo osvojili a obľúbili. Obom stranám šetrí čas, pomáha predchádzať zmeškaným stretnutiam, čo dáva priestor na efektívnu komunikáciu a riešenie požiadaviek klientov. *„Super nápad zriadiť takúto službu, veľmi to pomohlo,“* znie jedna z pochvál.

Klient môže v rezervačnom systéme ohodnotiť, ako bol spokojný s referentom, službou či prostredím. Takáto spätná väzba nám pomôže vylepšovať služby stavebného úradu pre občanov.

Ako sa objednať online

Pripomeňme si teda, ako treba postupovať, keď sa potrebujete skontaktovať s našim stavebným úradom.

Na stránke www.banm.sk v sekcii Miestny úrad – Stavebný úrad kliknete na okienko „Rezervácia termínu osobnej konzultácie“. Vyberte si konkrétneho referenta, ktorému je vaše podanie pridelené. Zvoľte dátum a presný čas. Zamestnanec stavebného úradu vám termín potvrdí a žiadateľ následne dostane notifikáciu e-mailom alebo SMS správou. Rezervačný systém je dostupný aj v mobilnom rozhraní a môžete ho na objednanie využiť kedykoľvek, aj počas víkendu či sviatkov. Ak sa referent z akýchkoľvek dôvodov nemôže zúčastniť, opäť dostanete e-mail, alebo SMS.

Pripomíname tiež, že stránkové hodiny stavebného úradu mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na osobné konzultácie sú v pondelky a stredy dopoludnia od 8:00 do 11:30 hod. a popoludní od 13:00 hod. do 16:30 hod.

PROKOP SLOVÁČEK
FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Vyberáme z programu rokovania miestneho zastupiteľstva

Zastupiteľstvo na zasadnutí 30. apríla 2024 schválilo druhú zmenu rozpočtu, zvýšenie rozpočtových prostriedkov v časti kapitálových výdavkov vo výške 150-tisíc eur. Schválilo presun sumy z Fondu rozvoja bývania a jej použitie na nevyhnutné opravy kuchyne na ZŠ Sibírska, aby bola od septembra 2024 prevádzkyschopná.

Poslankyne a poslanci prerokovali a schválili aj návrh na zmenu sadzobníka prenájmu nebytových priestorov v Dome kultúry Kramáre. Miestna časť sa snaží vrátiť do tohto priestoru na Stromovej ulici život, rozbehnúť podujatia, dať priestor rôznym združeniam, nech sa opäť dostane na „kultúrnu mapu“ Bratislavy. Vďaka

upravenému sadzobníku, ktorý obsahuje aj nekomerčné ceny za prenájom, by sa kultúrny a komunitný život mohol opäť rozvíjať, aby z neho mali maximálny úžitok najmä, no nielen Kramárčania. Poslanci diskutovali aj o tom, že úprava sadzobníka sa po určitom čase môže prehodnocovať.

Zastupiteľstvo tiež schválilo zmeny zásad poskytovania pomoci občanom v sociálnej výdajni potravín a spotrebného tovaru v mestskej časti. Rovnako odklepli aj nájom kancelárie nachádzajúcej sa v administratívnej budove na Háľkovej ulici 11 pre Centrum včasnej intervencie Bratislava na účel verejno-prospešných služieb na dobu určitú, do 15. apríla 2025. (RED)

Priestor pre novomestských poslancov

Čomu sa venujú poslankyne a poslanci, ktorých ste si v komunálnych voľbách zvolili za svojich zástupcov? Ako sa im darí presadzovať vaše záujmy? Ich priority, výsledky a ciele vám postupne predstavujeme vo forme rozhovorov.

Ing. arch. Martina Kolláriková

kollarikova@gmail.com

Team Bratislava, Progressívne Slovensko, Sloboda a Solidarita

Ktojej oblasti sa vo svojej poslaneckej práci venujete prioritne?

Som členkou dvoch odborných komisií. Najviac ma zaujíma oblasť životného prostredia, aby Bratislava dokázala odolávať klimatickej kríze, ktorej prejavy zažívame čoraz výraznejšie a častejšie. S tým úzko súvisí aj regulovanie osobnej automobilovej dopravy v prospech aktívnej dopravy. Tiež je pre mňa dôležitý stav verejného priestoru. Nielen z hľadiska údržby a bezpečnosti, ale aj jeho plánovania a tvorby. Aby sme mali mesto, kde budeme s radosťou tráviť svoj čas.

Aký výsledok, ktorý ste dosiahli v rámci svojho mandátu, si ceníte najviac?

Poslanecký zbor je kolektívny orgán. Poslanec či poslankyňa má dôležitú úlohu ako člen zboru. Pri presadzovaní priorit, otváraní nových tém či navrhovaní riešení. Ako poslankyňa som však členkou rád školy na dvoch ZŠ s MŠ. Na jednej z nich sme aktívne prispeli k spusteniu nápravy nevyhovujúceho stavu vo vzťahoch a v riadení na škole. Toto ma teší.

Aké sú vaše poslanecké plány a priority do konca volebného obdobia?

Keďže jedným z najväčších ohrození je klimatická kríza, potrebujeme opatrenia, ktoré pomôžu bojovať s jej prejavmi, a ktoré zároveň pomáhajú znižovať emisie. Jedným z pomerne jednoduchých

nástrojov je mestská zeleň. Určite budem robiť všetko pre to, aby tá existujúca nezaničala a aby vznikala nová všade tam, kde je to možné. Tiež je dôležité, aby nevyrastala generácia detí, ktoré poznajú svoje mesto len zo zadných sedadiel áut. Preto je nutné regulovať automobilovú dopravu a zároveň uľahčovať život chodcom a cyklistom. Dôslednou údržbou a budovaním chodníkov, cyklotrás, priechodov pre chodcov, zavádzaním zón 20 a podobne. Indikátorom, či je mesto alebo mestská časť bezpečná a príjemná na život je aj to, nakoľko je verejný priestor priateľský k deťom.

JUDr. Tomáš Korček, PhD., LL.M., MBA

tkorcek@gmail.com, 0910 970 941

nezávislý kandidát

Ktojej oblasti sa vo svojej poslaneckej práci venujete prioritne?

V zastupiteľstve pôsobím ako podpredseda Komisie pre kultúru, mládež, šport, voľný čas a medzinárodné vzťahy, predseda Komisie na ochranu verejného záujmu a v radách škôl pri ZŠ Kalinčiakova a ZŠ Riazanská. Venujem sa najmä rozširovaniu možností na športovanie našich novomestských detí, rozširovaniu kapacít školských zariadení, podpore seniorov, revitalizácii kultúrnych pamiatok a pamätihodností, ako aj zvyšovaniu transparentnosti. Dlhodobo finančne podporujem kurzy korčuľovania pre deti z Nového Mesta a tiež pokračujem v činnosti bezplatnej právnej poradne pre Novomešťanov.

Aký výsledok, ktorý ste dosiahli v rámci svojho mandátu, si ceníte najviac?

Darí sa nám pokračovať v investičných akciách, ktoré sme s kolegami začali pripravovať v predchádzajúcom volebnom období. Zatiaľ sa v tejto oblasti podarili revitalizácie detského ihriska v Ľudovej štvrti a parku na Račianskom mýte. Dokončujeme projekty rozšírenia kapacít tried na ZŠ Cádrová a Odborárska. Podarilo sa realizovať aj moje poslanecké priority – komplexnú obnovu Školak klubu v areáli ZŠ Riazanská, kde vzniklo nové moderné športovisko, a novostavbu materskej školy na Teplickej.

Aké sú vaše poslanecké plány a priority do konca volebného obdobia?

Ide o investície do areálu Kuchajdy a zmenu územného plánu zóny Tehelná tak, aby bola zachovaná zdravotnícka funkcia polikliniky a vylúčená akákoľvek výstavba bytov či polyfunkčných objektov miesto nej a v jej areáli. Okrem toho je pre mňa dôležité pokračovať s postupnou revitalizáciou Novej tržnice. Už sme presadili, aby sa stala národnou kultúrnou pamiatkou a podarilo sa nám v nej a v jej okolí zorganizovať viaceré podujatia. K týmto prioritám ešte musím pridať aj investície do objektu konskej železnice.

Novomestské novinky

Apríl bol na miestnom úrade skutočne nabitý udalosťami. Začalo sa to druhým kolom prezidentských volieb, a len čo sa volebné miestnosti uzavreli, začali sme s prípravnými prácami na voľby do Európskeho parlamentu, ktoré budú 8. júna. Prakticky každý na úrade, a aj viaceri dobrovoľníci (Ďakujeme im!), musí všetko pripraviť tak, aby prebehli bez problémov.

Chladné, miestami až mrazivé počasie nám, žiaľ, znemožnilo uskutočniť oficiálne otvorenie zrevitalizovaného parku na Račianskom mýte. **O bohatý program však neprídete, otvorenie sme presunuli na 19. mája.** V pôvodnom termíne sa konali aspoň dve špacírky po Novej tržnici. Mali úspech, a tak sa určite ešte budú opakovať. A aby sme nesedeli len na úrade, radi sme vybehli von a v jedno piatkové ráno sme sa pustili do čistenia ulice Pri dvore. A že sme tam toho našli!

Špacírka po Novej tržnici. Išlo o jedinečnú možnosť spoznať interiér, exteriér, no aj inak nedostupné zákulisie tejto stavby. Túto príležitosť mala najskôr verejnosť a potom kultúrna obec. Hovorilo sa aj o plánoch – ambíciou je vytvoriť projekt na oživenie priestoru cez kultúru, ktorý bude rešpektovať špecifický genius loci a zároveň využije moderné technológie.

Pri príležitosti Dňa Zeme sa zamestnanci miestneho úradu opäť zapojili do zberu odpadu od ulice Pri dvore až po Mierovú kolóniu. Pozbierali desiatky vriec odpadu, vrátane stavebného materiálu, pneumatík, častí áut a plastov.

Aj tento rok sme sa 18. apríla zapojili do Dňa narcisov. Zastavili sa u nás študentky zo Školy umeleckého priemyslu na Sklenárovej 7, ktorým sme pomohli plniť misiu ušľachtilej zbierky pre onkologických pacientov. Tento rok sa zapojilo 12-tisíc dobrovoľníkov po celom Slovensku.

V Novej tržnici na Trnavskom mýte pribudli červené stoly so stoličkami. Prídte si tam posediť aj vy a, napríklad, v pokoji si prečítať náš mesačník Hlas Nového Mesta, ktorý tam tiež distribuujeme.

(RED), FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Legendárne miesta Nového Mesta

DAJTE NÁM SVOJ TIP

Milí čitatelia, v spolupráci s vami by sme radi našli miesta, ktoré by si zaslúžili prívlastok legendárne. Miesta, ktoré dlhodobo odolávajú prudkému rozvoju mestskej časti, alebo slúžia svojmu účelu niekoľko desaťročí a len veľmi málo menia svoju tvár. A práve preto ich máte tak radi.

Máme na mysli napríklad malý obchodík, starú lekáreň, vinárničku, pekáreň, kaviareň, fontánu, starý strom, alebo hoci aj zákutie v parku, v ktorom si zvyknete posediť. Radi o týchto tradičných miestach napíšeme, zistíme, aká je ich história...

Napište nám svoj tip na: hlas@banm.sk a pokojne pridajte aj dobovú fotografiu, ak takú nájdete vo svojich archívoch. Budeme sa tešiť. (RED)

Vydvihnite si BTI tablety proti komárom

Hlavné mesto už od februára monitoruje a ničí liahniská komárov na verejných plochách biologickým larvicídum (BTI).

Na súkromných dvoroch a záhradách však môžu pomôcť ich majitelia. Mestská časť preto ponúka BTI tablety, ktorými môžu zabrániť vyliahnutiu komárov na ich pozemkoch. Môžu si ich vydvihnúť na vrátnici miestneho úradu v pracovných dňoch od 8:00 do 17:00 hod.

Jedna tableta vystačí na 50 litrov vody a do 24 hodín zničí až 100 % lariev komárov v liahnisku. Ničí aj invázne druhy ako napríklad komár tigrí. Larvicíd BTI je selektívny a pre ostatné živočíchov a rastliny je neškodný. Ideálne použitie tablety BTI je v nezarybnenom záhradnom jazierku (v zarybnenom sa o larvy postarajú ryby), väčšej nádrži s vodou, sudoch s vodou.

Liahnutiu komárov zabránite aj tak, že budete pravidelne odstraňovať vodu z menších nádob.

(RED)

INZERCIA

Kúpim 3 izb. byt v BA N.M., max. 4. posch.
Ponuky na: stredask@gmail.com. Len od majiteľa.

Ako vznikli názvy novomestských ulíc? Spoznajte ich zaujímavé príbehy

Aj v tomto čísle pátrame po tom, ako a kedy sa zrodili názvy ulíc, po ktorých denne chodíme.

Jarošovu ulicu na jednej strane ukončuje Vajnorská, na druhej križovatka pri „Kurici“. Pôvodne by sme tam našli domy, medzimestskú telefónnu a telegrafnú ústredňu a kasárne. Aj preto sa až do roku 1935 volala Predkasárňová alebo Predkasársenská. Svoj súčasný názov získala až v roku 1950 podľa Otakara Jaroša (1912 – 1943). Vojaka, kapitána in memoriam, ktorý padol v bojoch pri Sokolove na území dnešnej Ukrajiny. Zaujímavosťou je, že ako prvý cudzinec vôbec, dostal po smrti za svoju statočnosť titul hrdina Sovietskeho zväzu.

Na Jarošovej ulici nájdeme pomník vynálezcu Jozefa Murgaša (od roku 2006) v podobe bronzovej busty na kamennom

pylónu (na snímke). Pôvodne bol symbolicky umiestnený na budove bývalých Slovenských telekomunikácií. Dielo sochára Alexandra Trizuljaka st. v nadživotnej veľkosti bolo pôvodne súčasťou širšie koncipovaného pomníka, ktorý podľa architektonického riešenia Stanislava Májka sprevádzali oblúkmi stvárnené

rádiové vlny. Pomník vznikol na prelome 70. a 80. rokov minulého storočia, aby dotvoril priestor budovy pošty. V dobe socializmu z ideologického hľadiska neschválili Trizuljakov zámer stvárniť postavu J. Murgaša v kňazskej reverende. Na podnet vlastníka budovy bol v deväťdesiatych rokoch pomník zredukovaný a oblúky zrušené.

Vedeli ste, že máme **Júnovú a Júlovú ulicu**? Už od roku 1983, na Kramároch. Júlová spočiatku nemala toto pomenovanie oficiálne, názov sa najprv zaužíval medzi obyvateľmi, neskôr ho prevzal aj Úrad geodézie a kartografie.

Prvá bola ešte v roku 1924 prvou ulicou na Kolibe pomenovanou radovou číslou. V tom istom roku pomenovali ďalších 6 ulíc, až po **Siedmu**. V roku 1958 sa pridala **Ôsma**, v roku 1965 **Deviata**, a potom až do roku 1998 pribúdali číslkové ulice až po **Trinástu**.

(SLO)

FOTO: PROKOP SLOVÁČEK

ČLÁNOK VZNIKOL V SPOLUPRÁCI S FILOZOFICKOU FAKULTOU UNIVERZITY KOMENSKÉHO V BRATISLAVE.

— UŽ SI TO POČUL?
O CHVÍĽU OTVÁRAME
NÁMESTIE...

28. 6. 2024

— VIDÍME SA

VIVO!

Sleduj vivo-shopping.com

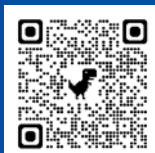
S odstupom dvoch mesiacov od druhého kola prezidentských volieb sa budú aj v Novom Meste opäť otvárať volebné miestnosti. Tentoraz sa 8. júna od 7.00 do 22.00 hod. uskutočnia voľby do Európskeho parlamentu.

Eurovoľby 2024: všetko, čo by ste mali vedieť

V tohtoročných prezidentských voľbách sme prvýkrát hlasovali podľa nového rozdelenia volebných okrskov a k nim prislúchajúcich volebných miestností. Úrad túto zmenu realizoval s cieľom vylepšiť prístup pre seniorov či ľudí s obmedzenou schopnosťou pohybu. Väčšina volebných miestností je po novom na prízemí, alebo len s minimom schodov a iných bariér.

Ak ste sa zúčastnili na prezidentských voľbách, už viete, v ktorom okrsku, a na akom mieste môžete odovzdať svoj hlas. Tých, ktorí sa chystajú v novom režime voliť po prvý raz, upozorňujeme, aby sa včas uistili, na akú adresu majú ísť. Pomôcť vám môže interaktívna mapa, ktorú nájdete na www.banm.sk v sekcii voľby, alebo si prelistujete zoznam nových okrskov, miestností a k nim prislúchajúcich ulíc.

ZOZNAM NOVÝCH VOLEBNÝCH OKRSKOV
A VOLEBNÝCH MIESTNOSTÍ
SI MÔŽETE STIAHNUŤ TU

Kto môže ísť voliť

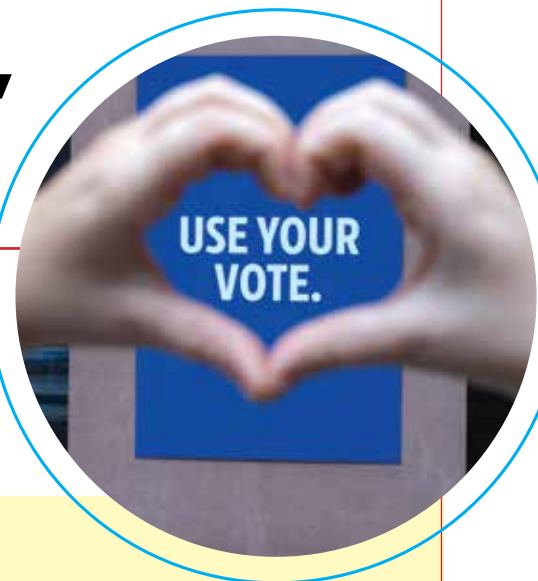
Svojich zástupcov do europarlamentu sme ostatný raz volili v roku 2019. Účasť 24,74 % voličov bola najvyššia v histórii eurovoľieb na Slovensku. Napriek tomu sa nám ešte ani raz nepodarilo odlepiť sa od posledného miesta v porovnaní s volebnou účasťou ostatných krajín.

Na Slovensku môžete voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu, ak ste najneskôr v deň volieb dovŕšili 18 rokov. Podmienkou je tiež byť občanom SR alebo iného členského štátu EÚ s trvalým pobytom na Slovensku, alebo občanom SR, ktorý nemá trvalý pobyt na Slovensku, ani na území iného členského štátu Európskej únie.

15 miest pre Slovensko

O miesto v europarlamente má záujem 24 strán, hnutí alebo koalícií. Počet zvolených členov každej strany závisí od podielu volebných hlasov, ktoré strany získajú. Volič si vyberie stranu, ktorej chce dať svoj hlas a môže použiť maximálne dva preferenčné hlasy (zakrúžkovaním) na hlasovacom lístku. Celkovo si budeme

voliť 15 poslancov, čo je o jedného viac ako vo voľbách v roku 2019. Hlasovanie zo zahraničia, poštou, ani online nie je možné.

Prenosný hlasovací preukaz

Ak chcete voliť mimo svojho volebného okrsku, požiadajte o prenosný hlasovací preukaz.

Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu, a ideálne aj e-mail alebo telefón, aby sme sa s vami mohli spojiť, ak bude treba.

Dôležité je uviesť správnu adresu, kam vám má úrad poslať hlasovací preukaz. Zvoľte miesto, kde sa budete určite zdržiavať a budete si ho môcť prevziať do vlastných rúk.

ŽIADOSŤ DORUČTE:

Najneskôr 15 pracovných dní pred dňom volieb (20. 5. 2024):

- e-mailom na podatelna@banm.sk
- poštou na adresu Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto, Junácka 1, 832 91, Bratislava, Slovensko
- cez elektronickú službu Vydávanie voličského preukazu (na odoslanie podania elektronicky je potrebné prihlásenie pomocou svojej eID karty)

Najneskôr posledný pracovný deň pred dňom volieb (7. 6. 2024):

- osobne (alebo so splnomocnením), ak sa žiadateľ/žadateľka dostaví do námietkovej kancelárie miestneho úradu.

Prenosná volebná schránka

Občania s obmedzenou schopnosťou pohybu alebo ich blízki môžu požiadať o prenosnú volebnú schránku e-mailom na podatelna@banm.sk, alebo telefonicky na číslach 02/49 253 214 alebo 02/49 253 408. A tiež v deň konania volieb osobne u príslušnej okrskovej volebnej komisie.

PROKOP SLOVÁČEK
FOTO: EUROPARL.EUROPA.EU

Prerábate, upratujete? Veci nevyhadzujte, dajte ich KOLOvať

Ak vám doma zostal funkčný nábytok alebo vybavenie, ktoré už nevyužijete, prineste ho do KOLO - Bratislavského centra opätovného použitia. To vzniklo práve vďaka veľkému záujmu ľudí o veci z druhej ruky.

KOLO v Ružinove na Pestovateľskej 13 sa rozkladá na ploche 1 200 m² a je miestom, kde dostávajú veci druhú šancu. Bezodplatne sem môžete priniesť nepotrebné, no stále zachovalé a funkčné predmety. Za odporúčaný príspevok si nájdú nového majiteľa.

Re-use centrum KOLO prijíma napríklad nečalúnený nábytok, domáce, školské a záhradkárске potreby, detský sortiment, knihy, bicykle, hudobné nástroje a iné. Z hygienických, kapacitných a bezpečnostných dôvodov neprijíma napríklad oblečenie a obuv, čalúnený nábytok, matrace, deky, farby a svietidlá s odhalenými káblami a bez elektrickej šnúry. Máte dve možnosti, kde môžete veci

odovzdať. Na Pestovateľskej 13 v Ružinove, alebo v Karlovej Vsi na Jurigovom námestí. Ak nemáte možnosť prepravy, môžete si za 35 € objednať službu KOLO Taxi. Predmety do 7 m³ a troch ton vám odvezú v rámci celej Bratislavy.

Otváracie hodiny v Ružinove sú utorok až piatok od 10:00 do 18:00, cez víkend od 10:00 do 17:00. V Karlovej Vsi je otvorené tri dni v týždni – vo štvrtok a v piatok od 14:00 do 18:00 a v sobotu od 10:00 do 16:00.

Pre dobrú vec

„Spolupracujeme aj s neziskovým sektorom a organizáciami pomáhajúcimi sociálne slabším a znevýhodneným skupinám obyvateľstva.“

V marci sme sa napríklad spojili s neziskovou organizáciou JEDEN RODIČ, ktorá dlhodobo podporuje neúplné rodiny. Prostredníctvom KOLO môžu rodičia a deti z jednorodičovských rodín využiť materiálnu pomoc,“ približuje jednu z najnovších aktivít Mgr. Zuzana Balková, manažérka externej komunikácie spoločnosti OLO a.s.

Všetky vyzbierané peniaze sú evidované ako príspevky do verejnej zbierky. Nezisková organizácia KOLO vyhlásila verejnú zbierku s transparentným osobitným účtom, pričom výťažok bude použitý na účel zbierky – ochrana a tvorba životného prostredia.

(SLO)

FOTO: KOLO BRATISLAVA, ZDROJ OLO A.S.

Jubilanti, oslavujte spolu s nami!

Milí súčasní aj budúci jubilanti,

ak máte 60 a viac rokov, máte trvalý pobyt v Novom Meste a chcete, aby sme vám k vašim okrúhlym narodeninám (60, 65, 70 a viac rokov) osobne zablahoželali na slávnostnom podujatí, prosíme, pošlite nám **Súhlas so spracovaním osobných údajov** na adresu: **Stredisko kultúry, Vajnorská 21, 831 03 Bratislava**. Súhlas môžete tiež odovzdať do poštovej schránky pri vchode z Robotníckej ulice, alebo využiť e-mailovú adresu **info@skvajnorska.sk**. V čase vášho jubilea vám vďaka tomu budeme môcť poslať pozvánku na podujatie poštou.

Súhlas so spracovaním osobných údajov

Meno, priezvisko a titul:

Adresa trvalého pobytu:

Dátum narodenia:

Kontaktné údaje (tel. č., e-mail):

Nižšie podpísaná dotknutá osoba dávam súhlas so spracovaním osobných údajov v zmysle §5 písm. a) a v zmysle §14 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prevádzkovateľom:

prevádzkovateľ:
Mestská časť Bratislava - Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava, IČO: 00 603 317

a **prevádzkovateľ:**
Stredisko kultúry Bratislava – Nové Mesto, Vajnorská 21, 831 03 Bratislava, IČO: 00 254 771, v rozsahu: hore uvedené údaje (meno, priezvisko, dátum narodenia, kontaktné údaje) na účel: zasielanie pozvánok na kultúrne podujatie Jubilanti, realizované Mestskou časťou Bratislava - Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava poskytujem súhlas na obdobie od 1. 11. 2023 do 1. 11. 2025.

V zmysle §14 ods. 3 zákona č. 18/2018 Z. z. Dotknutá osoba má právo kedykoľvek odvolať súhlas so spracovaním osobných údajov, ktoré sa jej týkajú. Odvolanie súhlasu nemá vplyv na zákonnosť spracovania osobných údajov založenom na súhlase pred jeho odvolaním, pred poskytnutím súhlasu musí byť dotknutá osoba o tejto skutočnosti informovaná. Dotknutá osoba môže súhlas odvolať rovnakým spôsobom, akým súhlas udelila.

Na výlety do prírody cestujeme ekologickejšie

Na Kačín, do lesoparku, či z Koliby na Kamzík, sa počas sezóny odveziete iba bezemisnými elektrobusedmi.

S príchodom jari nás to čoraz viac ťahá do prírody. Aprílový chlad nás možno trochu pribrzdil, no aj tak sa obľúbené turistické lokality na perifériách Bratislavy plnili čoraz viac.

Aj tento rok bratislavský dopravný podnik spustil a posilnil obľúbené rekreačné sezónne linky, ktoré vlni odvezli takmer štvrt milióna ľudí (nárast o 35 % oproti roku 2022). V našej mestskej časti ide o linku 43 (striedavo na Kačín a na konečnú zastávku Lesopark), linku 144 (z Koliby na Kamzík) a 44 (na Kolibu). Tento rok budú na všetkých premávať iba elektrobusedy. Sú nízkopodlažné, klimatizované, vybavené modernými technológiami vrátane wi-fi.

„Sú ekologické a pre cestujúcich aj komfortnejšie, keďže prenos výkonu sa nedeje prostredníctvom prevodovky, ale trakčný motor sa rozbieha plynulo z nulových až na maximálne otáčky,“ vysvetľuje Jozef Vozár, hovorca Dopravného podniku Bratislava (DPB).

Dojazd jedného elektrobuse po úplnom nabití v depe je minimálne 160 kilometrov. „Tie, ktoré sú nasadené na linku 43 navyše vieme dobíjať aj počas dňa cez tzv. pantografovú rýchlonabíjačku, ktorá sa nachádza v blízkosti zastávky Patrónka. Dobíjanie jedného percenta batérie na nej trvá približne minútu. Vďaka priebežnému dobíjaniu na Patrónke prejde elektrobused na linke 43 za deň až 260 kilometrov,“ dopĺňa Jozef Vozár.

Aj pre sezónne linky platí, že v jednom vozidle je možné prepravovať najviac dva bicykle, ak to umožňujú prevádzkové podmienky vo vozidle. V opačnom prípade má vodič možnosť prepravu bicykla odmietnuť.

(SLO)

FOTO: DOPRAVNÝ PODNIK BRATISLAVA

Štatistický úrad robí celoslovenský prieskum, dotazník môžete vyplniť osobne, ale aj online

Vybraným domácnostiam v týchto dňoch môže prísť list zo Štatistického úradu SR s prosbou o vyplnenie dotazníka o využívaní informačných a komunikačných technológií (IKT). Úrad realizuje celoslovenský prieskum.

Zapojených je 5 060 domácností v 185 obciach, mestách a mestských častiach. Zber údajov sa robí aj v Novom Meste a už je v plnom prúde. Potrvá do 28. júna 2024. Respondentom je vždy jedna osoba z domácnosti (16 až 74 rokov).

Štatistický úrad SR kontaktuje vybranú domácnosť listom s informáciami o zaradení do prieskumu. V liste je meno opytovateľa (zodpovedná osoba zo štatistického úradu, jeho mailový a telefonický kontakt), aby ste si mohli overiť jeho identitu. Dotazník môžete vyplniť elektronicky, pri osobnom stretnutí vo svojej domácnosti alebo mimo nej, prípadne

telefonicky. Pri osobnom stretnutí sa opytovateľ musí preukázať poverením a preukazom. Všetky informácie od občanov sú chránené, nezverejňujú sa, slúžia výlučne pre potreby štátnej štatistiky.

Cieľom prieskumu v súlade s projektom EÚ je zistiť úroveň vybavenosti domácností informačnými a komunikačnými technológiami a úroveň znalostí a zručností obyvateľstva a schopnosť využitia týchto technológií.

Národná legislatíva ukladá vybranému respondentovi povinnosť poskytnúť požadované informácie v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v ak-

tuálnom znení. „Veľmi oceňujeme ochotu všetkých respondentov. Pomáhajú spoznať problémy spoločnosti a získať kvalitné a spoľahlivé informácie. Prispievajú tak k riešeniam a pozitívnym zmenám,“ odkazuje Štatistický úrad SR.

Dotazník obsahuje viacero otázok. Napríklad dostupnosť technológií v domácnosti, periodicita a účel používania internetu, vzdelávacie aktivity a nakupovanie cez internet či komunikácia s verejnými inštitúciami cez webové služby. Sledované sú aj základné demografické charakteristiky jednotlivcov.

(SLO)

Kaštieľ v Čunove sa vďaka BSK stal unikátnym Ekocentrom

Bratislavská župa tomuto miestu vdýchla nový obsah. Cieľom je podpora environmentálneho vzdelávania pre rôzne vekové kategórie, školy, odborníkov, organizácie, verejnosť, jednoducho pre všetkých, ktorých zaujíma trvalo udržateľný prístup a ochrana životného prostredia.

Niekdajšia ruina Szapáryho čunovského kaštieľa z 18. storočia prešla komplexnou rekonštrukciou. Od roku 2021 túto národnú kultúrnu pamiatku rekonštruoval Bratislavský samosprávny kraj (BSK).

„Bol to naozaj náročný proces. Kompletne sa menila strecha, krovy, robilo sa nové podkrovia, fasáda, nové okná, dvere, podlahy, maľovky či elektroinštalácia. Zároveň boli doplnené obnoviteľné zdroje energie, ako napr. tepelné

čerpadlo. Nezabudlo sa ani na adaptačné opatrenia na negatívne dôsledky zmeny klímy v podobe vodozádržných opatrení. Počas realizácie stavby sme použili unikátny stroj na recykláciu stavebného odpadu, ktorý sa opätovne použil ako podkladový materiál v rámci areálu,“ popísal práce predseda BSK Juraj Droba.

Čunovské environmentálne-vzdelávacie centrum sa nachádza na jedinečnom mieste a bude inštitúciou s medzinárodným

presahom, aká dosiaľ v kraji nejstvovala. Bratislavská mestská časť Čunovo totiž leží pri hraniciach s Rakúskom i Maďarskom a zároveň na hranici Chránenej krajinskej oblasti Dunajské Luhý.

V budove revitalizovaného kaštieľa sa nachádza interaktívna náučná expozícia zameraná na rôzne oblasti prírodného dedičstva regiónu, môžete si tu vyskúšať či skočíte tak ďaleko ako lúčny koník, naučíte sa rozoznať spev vtákov podľa hlasu či vôňu bylín. Dozviete sa veľa zaujímavého o bobroch, zistíte ako vidí hmyz a prostredníctvom virtuálnej reality sa budete plaviť lužným lesom vnútrozemskej delty Dunaja. V reálnom modeli traktora sa pomocou interaktívnej hry naučíte spôsoby trvalo udržateľného poľnohospodárstva.

Návštevník sa bude môcť prejsť aj funkčnou záhradou zameranou na praktickú environmentálnu výchovu. Bratislavská župa tu obnovila zeleň, vysadila stromy, krovinu,

vybudovala biotopové jazierko, altánok, záhradku s bylinkami, exteriérovú učebňu a informačné panely.

Dlhodobým cieľom samotného Ekocentra je koordinácia environmentálno-vzdelávacích centier v kraji a poskytovanie

metodickej podpory v oblasti environmentálneho vzdelávania, výchovy a osvetu. Otvára bránu do prírody, prepája odborné a praktické aktivity v oblasti ochrany prírody a environmentálnej výchovy. Zameriavať sa bude aj na osvetu detí a mládeže. Zároveň poskytne organizáciám na ochranu prírody a podporí aj cezhraničný turizmus a ekoturizmus.

Ekocentrum Čunovo vzniklo ako výsledok spolupráce slovenských, rakúskych a maďarských partnerov v rámci realizácie cezhraničných projektov Ecoregion SK-AT a Ecoregion SK-HU, podporených z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

MDD

v Novom Meste

Podujatie sprevádza a moderuje *Luki Turiak*

PI / 31. 05. / 17:00 - 19:30

AREÁL KUHAJDA HLAVNÉ PÓDIUM (STAGE)

17:00 - Oficiálne otvorenie MDD v Novom Meste

17:15 - Veselý sprievod okolo Kuchajdy

Zabaví vás Rytmika.sk, Cirkuskus, Vietnamský lev, miestne komunity a športové kluby.

18:30 - Paci Pac

19:30 - Záver

SO / 01. 06. / 10:00 - 15:00

AREÁL KUHAJDA HLAVNÉ PÓDIUM (STAGE)

10:00 - Otvorenie hlavného programu MDD s HC Slovan Bratislava

10:00 - 13:00 Individuálna exhibícia klubov a komunit

14:00 Vystúpenie Čestnej stráže Ozbrojených síl Slovenskej republiky

14:00 - 15:00 Vojenská hudba Ozbrojených síl Slovenskej republiky

AREÁL, VOLNÉ PLOCHY

10:00 - 15:00 Prezentácia športových klubov a komunit

Zažite viac ako 30 súťažných a zábavných stanovísk pre deti. Získajte svoj diplom a medailu.

10:00 - 15:00 Prezentácia automobilovej techniky

Vozidlá záchranných zložiek, OLO a novomestského EKO-podniku VPS.

10:00 - 15:00 Kolotoče

SO - NE / 01. - 02. 06. / 10:00 - 18:00

ŽELEZNIČNÁ STANICA NOVÉ MESTO

Výstava a modelová železnica v historickom poštovom vozni na prvom nástupišti.

NE / 02. 06.

LANOVKA

10:00 - 14:00 Sedačková lanovka Železná studienka - Kamzík

Každé dieťa do 18 rokov vstup voľný. Dieťa do 10 rokov musí byť v sprievode dospelého.

PARK PHAROS

10:00 - 18:00 MDD v Decathlon PHAROS

Športové aktivity a súťaže pre malých i veľkých.

Zmena programu vyhradená.
Viac info na: kultura@banm.sk

 DECATHLON

 GoOut

Od stanice konskej železnice po „Dynamitku“

Vydajte sa aj vy po stopách Katky

FOTO: MÁRIA VENCELOVÁ

Ahojte, volám sa Katka.

V Bratislave som nová a stále ju len spoznávam. O nové vedomosti z prechádzok po Novom Meste sa s vami opäť rada podelím. Tentoraz som sa prešla od stanice konskej železnice po bývalú Dynamitku.

Unikátna železnica

Historickú budovu prvej konskej železnice v Uhorsku (stavali ju v rokoch 1836 – 1840) na rohu Krížnej a Legionárskej ulice nejde prehliadnuť. Nachádza sa aj v erbe mestskej časti Nové Mesto. Budova bola hlavnou staničnou budovou železnice, ktorú projektovali od roku 1836. V roku 1840 sprevádzkovali jej prvú časť od dnešného hotela Carlton do Svätého Jura (15,5 km). Neskôr sa jazdilo do Trnavy (cesta tam trvala takmer tri hodiny) i do Serede.

K dispozícii bolo vyše sto koní, ktoré ťahali vždy dva osobné vozne. Záujem bol vskutku veľký. Zakrátko po otvorení prepravila železnica mesačne takmer 10-tisíc ľudí. Jej prevádzka sa skončila v roku 1872.

Zbúraná história

Ako pokračujem smerom na Trnavské mýto, míňam budovu Novej tržnice. Otvorili ju v roku 1983 a na určitý čas sa stala novým centrálnym trhoviskom. Na mieste toho pôvodného totiž vyrástlo v roku 1981 veľkolepé kultúrno-kongresové centrum s názvom Dom revolučného odborového hnutia, neskôr známe ako Istropolis, spojené s budovou Domu odborov. Dnes je už tiež len minulosťou.

Ako sa dozvedám z historických údajov, pred výstavbou tohto komplexu stál v týchto miestach Berchtoldov palác. (od roku 1832). Práve park pred ním sa využíval ako staré centrálné trhovisko. Stávali tam aj kolotoče a cirkus.

Legendárne obytné štvrte

Ako pokračujem ďalej po Vajnorskej, prichádzam ku štvrti Nová doba. Funkcionalistické obytné domy plnili funkciu kvalitného sociálneho bývania. Na druhej strane Vajnorskej, o niečo ďalej, sa nachádza Ľudová štvrť s dvojpodlažnými rodinnými domami pre strednú vrstvu. Podobný ráz má ďalšia známa lokálna štvrť, okolo ktorej prechádzam – Zátíšie (Emyháza). Domy tu postavili najmä počas prvej tretiny 20. storočia.

Nobel v Bratislave

Oproti štvrti Zátíšie je známe jazero Kuchajda, ktorého názov vznikol zrejme z nemeckého slova kuhheide – kravský pasienok. Tu vraj zvykli oddychovať stáda dobytky, ktoré hnali pastieri z juhozápadného Slovenska na trhy do Viedne. No a od známeho rekreačného areálu to už nie je ďaleko k môjmu cieľu, k rozsiahlemu areálu niekdajšej továrne Dynamit-Nobel (ľudovo Dynamitka). V roku 1873 ju založil Alfred Bernhard Nobel, švédsky strojní inžinier, ktorý sa tak, ako jeho otec Alfred venoval chémii a účinkom rôznych druhov výbušnín. Bratislavčania ju isto poznajú aj pod názvami Dimitrovka (podľa názvu CHZJD – Chemické závody Juraja Dimitrova) či Istrochem. Vyrábali tu výbušniny, pušný prach, hnojivá a chemikálie.

*Tak do spoločného spoznávania, priatelia.
Vaša Katka*

Otvárame pre Bratislavčanky
i Bratislavčanov revitalizované priestory
oblúbeného a vyhľadávaného parku
na Račianskom mýte.

Naše "Račko" pozýva nielen na kultúrny
a športový program, ale aj na sériu
zaujímavých sprievodných podujatí.
Moderuje Maroš Szalay.

Kultúra na Račku - PÓDIUM SLNCOVÝ KŔŔ

- 10:00 – Zdeněk Hladík /detský orchester/
- 10:45 – RC Kramárik /detský folklórny súbor/
- 11:00 – Cirkusová škola CirkusKus /workshop/
- 14:00 – Divadlo na hojdačke /divadelné predstavenie/
- 15:00 – Braňo Jobus – Jobusoviny /hudobná čítačka nielen pre deti/
- 16:00 – Oficiálne otvorenie parku na Račianskom mýte
za účasti starostu Matúša Čupku
- 16:10 – Vietnamská komunita /kultúrny a hudobný program/
- 16:30 – Greta Pogany
- 17:30 – Ukrajinská komunita /kultúrny a hudobný program/
- 18:00 – Bety
- 19:00 – Vrbovskí víťazi
- 20:00 – Záver

Šport na Račku

- 10:00 – 15:00 Futbalový turnaj komunit
- 11:00 – 12:00 Cvičenie pre mamičky
- 11:00 – 12:00 Cvičenie s posilňovaním pre mužov
- 14:00 – 15:00 Cvičenie pre seniorov
- 15:00 – 17:00 Petang pre seniorov

Diskusia na Račku pri fontáne

- 12:00 – 12:15 Včelári
- 12:15 – 12:30 Živena
- 12:30 – 12:45 Kvet Nguyen /Vietnamská spisovateľka/
- 12:45 – 13:00 Vysmiata duša mamky
- 13:00 – 13:15 Drevenô koliesko

Sprievodný program na Račku

- 10:00 – 20:00 Úradníci a poslanci na Račku - Koliesko
- 10:00 – 20:00 Gastro zóna
- 10:00 – 20:00 Detská manéž - kolotoč pre deti
- 10:00 – 13:00 Maľovanie na tvár pre deti
- 10:00 – 17:00 Maľovanie v plenéri s výtvarníkmi
- 12:00 – 17:00 Cirkusantské varieté
- 10:00 – 14:00 Tvorivé dielne s SK Vajnorská
- 14:00 – 18:00 Tvorivé dielne s Drevenô koliesko
- 10:00 – 18:00 Antikvariát Olejar books
- 10:00 – 18:00 Burza platní
- 10:00 – 18:00 Burza kníh s Novomestskou knižnicou
- 10:00 – 18:00 Veteš z Kukučínovej - burza rôznorodých
vecí z dôb dávno minulých

nedeľa **19. 5. 2024** od 10.00 do 20.00 h

Zmena programu vyhradená.

Viac info na: kultura@banm.sk

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA-NOVÉ MESTO A NOVOMESTSKÉ DIVADLO, VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60, +421 911 449 688

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk, www.novomestskedivadlo.sk

Nájdete nás na FB: <https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

Sledujte nás aj na Youtube: Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto

Predaj vstupeniek v SK Vajnorská – každú stredu, od 16. do 19. h a vždy hodinu pred začiatkom na mieste podujatia (pokladňa SK Vajnorská).

Parafrázy a inotaje

Výstava v galérii GV21 bude pre návštevníkov dostupná od 2. 5. 2024 do 31. 5. 2024, v pracovných dňoch od 14.00 do 18.00 hod.

Výstava predstavuje tvorbu absolventky Strednej umelecko-priemyselnej školy a Filozofickej fakulty UK

v Bratislave – Eleny Mazúrovej. Autorka obe stránky výtvarného vzdelania zúročila vo svojej samostatnej umeleckej činnosti, ktorej sa venuje už 30 rokov. Obrazy v malých formátoch zobrazujú

voľné autorské asociácie inšpirované skutočnosťou, avšak pretavené do surrealistického prejavu. Zjednodušená forma maľby im dodáva pozitívnu a zároveň vtípnú a originálnu polohu.

Legendárna tančiareň

19. 5. 2024, nedeľa, 17.00 hod., 180 min., vstupné: 4 €. Lístky sú dostupné v pokladni SK Vajnorská.

Tradičné a predsa vždy nové tanečné programy s hudbou 60. až 90. rokov. Hrá hudobná skupina Color.

Zabudla som

22. 5. 2024, streda, 18.00 hod., 60 min., dobrovoľný príspevok.

Divadelná komédia ochotníckeho Divadla Selavi o príbehu troch generácií žien, ktoré hľadajú zmysel života. V jednom byte sa odohráva príbeh starej matky trpiacej stratou pamäti, jej dcéry, tiež matky, ktorá hľadá cestu k dcére, a dcéry, ktorá túži po ceste do sveta. Lyricky ladený text a jemný, nenásilný humor divákov určite zaujme.

Majstrovstvá Česka, Slovenska a Rakúska v kulturistike

25. 5. 2024, sobota, 12.30 hod., 390 min., dobrovoľný príspevok.

Medzinárodná súťaž v kulturistike a fitness organizovaná federáciou NABBA/WFF, na ktorej sa predstavujú súťažiaci zo štyroch krajín.

Zabezpečte si doručovanie Hlasu Nového Mesta

Vážení obyvatelia a vážené obyvateľky,

keďže vydávanie časopisu Hlas Nového Mesta chceme robiť efektívne, ponúkame vám možnosť prihlásiť sa na adresné doručovanie výtlačkov budúcich vydaní priamo do vašej poštovej schránky. Vyplnením návratky a jej zaslaním na adresu **Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto – Referát komunikácie, Junácka 1, 832 91, Bratislava** si zabezpečíte, že vám nové vydania Hlasu Nového Mesta budeme posielat' priamo na vašu adresu. Zároveň nám dáte o sebe vedieť informácie, ktoré nám pomôžu prispôbiť obsah tak, aby čo najviac spĺňal vaše požiadavky.

Návratku nám nezabudnite poslať čo najskôr, aby sme vám mohli zaslať už ďalšie číslo Hlasu Nového Mesta.

Doručovanie na adresu si môžete zabezpečiť aj vyplnením formulára, ktorý nájdete po naskenovaní QR kódu.

NÁVRATKA

Nižšie podpísaná dotknutá osoba dávam súhlas so spracovaním osobných údajov v zmysle §5 písm. a) a v zmysle §14 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prevádzkovateľovi Mestská časť Bratislava-Nové Mesto, Junácka 1, 832 91, Bratislava, IČO: 00 603 317, v rozsahu: hore uvedených údajov (meno, priezvisko, dátum narodenia, kontaktné údaje) na účel: adresné doručovanie vydání časopisu Hlas Nového Mesta, realizované Mestskou časťou Bratislava-Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava poskytujem súhlas na obdobie od 1. 4. 2024 do 31. 3. 2026. V zmysle §14 ods. 3 zákona č. 18/2018 Z. z. Dotknutá osoba má právo kedykoľvek odvolať súhlas so spracovaním osobných údajov, ktoré sa jej týkajú. Odvolanie súhlasu nemá vplyv na zákonnosť spracovania osobných údajov založenom na súhlase pred jeho odvolaním, pred poskytnutím súhlasu musí byť dotknutá osoba o tejto skutočnosti informovaná. Dotknutá osoba môže súhlas odvolať rovnakým spôsobom, akým súhlas udelila.

Meno:

Adresa:

Kontaktný e-mail:

Rok narodenia:

Podpis:

